

RECENZIE

MECANISME FUNCȚIONALE ALE ECONOMIEI SOCIALE

Editor: Fundația Civitas pentru Societatea Civilă, 2011

Mihaela Pitea^[1]

Studiul analizat a fost realizat în cadrul proiectului „*Incluziune socială și pe piața muncii prin întreprinderi sociale*” finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Axa prioritară nr. 6 „Promovarea incluziunii sociale”, Domeniul major de intervenție 6.1 „Dezvoltarea economiei sociale”. Proiectul este implementat de Consiliul Județean Alba.

Titlul studiului este interesant din prisma abordării problematicilor din proiect și atrage publicul interesat să afle mai multe detalii despre domeniul economiei sociale.

În **Prezentare** se prezintă obiectivul general, care constă în crearea unui model funcțional de economie socială destinat persoanelor vulnerabile și celor cu dizabilități și cele cinci obiectivele specifice. În **Sumar executiv** se prezintă studiul descriind succint cele cinci capitole din care este alcătuit.

Cadrul conceptual este primul capitol din studiu fiind structurat în cinci subcapitole. Pentru a oferi o imagine cât mai clară despre evoluția economiei sociale sunt prezentate reperele cele mai importante din anul 1761 până în anul 2008.

Atunci când sunt amintite *întreprinderile sociale* acestea sunt prezentate ca fiind competitive cu firmele private, însă obiectivul lor primar este angajarea categoriilor dezavantajate. De altfel, acest obiectiv este îndeplinit de cele mai multe ori, iar diferența dintre întreprinderile sociale și întreprinderile clasice este aceea că primele sunt orientate spre câștiguri sociale și rezolvarea nevoilor prin oferirea de locuri de muncă.

[1] Sociolog, Coordonator Centrul de Resurse în Economia Socială, Asociația Alternative Sociale, Șos. Nicolina, nr. 24, Iași; Tel.: 0735840022; e-mail: mpitea@alternativesociale.ro.

Sunt enumerate caracteristicile unei entități care funcționează conform economiei sociale respectiv:

- supremația individului în detrimentul capitalului;
- apartenența voluntară și deschisă;
- controlul democratic asupra societății;
- compatibilizarea între interesele membrilor/beneficiarilor și interesul general;
- managementul autonom și independența față de autoritățile publice;
- surplusul folosit pentru interesul membrilor sau în interes general.

Antreprenorul social este definit din perspectiva celor de la Atlas Service Corps (companie socială) și înseamnă inovație, sustenabilitate și perspectivă cu potențial de multiplicare. Antreprenorii sociali se află la granița dintre sectorul business și cel social datorită faptului că ei sunt oameni de afaceri care se implică în domeniul social.

În continuarea acestui capitol se precizează *Diferența dintre întreprinderile sociale și cele tradiționale*. În acest sens se prezintă asemănările și deosebirile dintre întreprinderile sociale și întreprinderile private, schema componentelor distincte și comune ale întreprinderii sociale cu întreprinderile tradiționale.

În subcapitolul *Multiple forme de organizare apropiate întreprinderilor sociale* este subliniat faptul că succesul întreprinderilor din economia socială nu poate fi măsurat doar din perspectivă economică ci și prin contribuția acestora la dezvoltarea solidarității.

Capitolul se încheie cu *Exemple de întreprinderi sociale și bune practici* pentru a prezenta diversitatea de abordări pe care le pot avea întreprinderile sociale, exemple precum: *The Hub Viena*, *Cyrenians Farm "Sowing Dreams" – Scoția*, *Life Farm, Wieckowice -- Polonia*, *Pegasus GmbH, Berlin – Germania*, *Dialogue in the Dark*, *Restaurantul Seidlbrau, Steyr*, *Basar ges și Volkshilfe – Linz*, *Via Vista și Contigo Buro-Service – Traun*.

În capitolul al doilea sunt prezentate **Caracteristici comune ale întreprinderilor de economiei socială**. Prima parte se concentrează pe prezentarea etapelor pe care trebuie să le urmeze persoanele care doresc să deschidă o întreprindere socială, respectiv: evaluarea capacității organizatorice, studiul de fezabilitate, studiul de fezabilitate și

stabilirea planului de afaceri. A doua parte se axează pe evaluarea impactului social respectiv asupra individului și asupra societății.

Capitolul al treilea prezintă **Economia Socială la nivel european** punctând faptul că țările precum Belgia, Franța sau Germania au o istoria lungă în acest domeniu. În ceea ce privește *Economia Socială în România* se precizează că termenul a apărut în anul 2002 în legislație însă anul 2008 a fost decisiv datorită includerii ca domeniu eligibil de finanțare de către Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane.

Capitolul al patrulea se axează pe **Economia socială pe Agenda Uniunii Europene**, punctează recunoașterea domeniului în anul 1989 de către Comisia Europeană și prezintă pe scurt Raportul Toia.

Capitolul al cincilea prezintă **Evenimente, proiecte și studii** și dintre acestea amintim următoarele:

- *CIRIEC*, Centrul Internațional de Cercetare și Informare asupra Economiei Sociale, reunește o dată la doi ani peste 500 de participanți la congresele internaționale;

- *RISE*, *The Rural Initiative for Social Economy* este un proiect din Irlanda care acordă suport afacerilor din mediul rural etc.

Întreprinderile sociale au mai multe surse de finanțare dar studiul amintește doar de următoarele: Good Capital, NESsT, Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 (Axa prioritară 6 Promovarea incluziunii sociale, Domeniul de intervenție socială 6.1).

Materialul are un limbaj accesibil, chiar dacă este un studiu care se adresează viitorilor manageri de întreprinderi sociale, astfel, poate fi citit de publicul larg care dorește să își însușească un minim de cunoștințe despre economia socială.

Inițiativa acestui material este una lăudabilă în contextul prezent când interesul pentru domeniul economiei sociale este unul ridicat. Sursele bibliografice folosite în acest studiu sunt puține, ceea ce oferă o imagine superficială asupra subiectului analizat.

Este un material care prezintă exemple de întreprinderi sociale și bune practici din străinătate pentru a veni în sprijinul cititorului interesat de a afla mai multe informații despre cum funcționează o întreprindere socială.